

"KANSALLINEN RAKENNUSPOLIITTINEN OHJELMA"

SEURANTARYHMÄN 3. KOKOUS 5.5.2004

Paikka: Ympäristöministeriö, Kasarminkatu 25, kokoushuone Kuukkeli

Aika: 5. toukokuuta 2004, kello 09:10 – 10:55

Läsnä: kehittämisjohtaja *Helena Säteri*, puheenjohtaja
hallitusneuvos *Klaus Frösen*, varapuheenjohtaja
yliarkkitehti *Tuulikki Terho*, jäsen
rakennusneuvos *Matti Vatiilo*, jäsen
ylisasiamies *Gunnel Adlercreutz*, jäsen
kilpailuasiamies *Liisa Lundelin-Nuortio*, jäsen
ylitarkastaja *Jorma Jantunen*, jäsen
toimitusjohtaja *Terho Salo*, jäsen
toimitusjohtaja *Tarja Takki*, jäsen
johtava lakimies *Helena Kinnunen*, jäsen
toimitusjohtaja *Juhani Reen*, jäsen
toimitusjohtaja *Sisko Marjamaa*, jäsen
toimitusjohtaja *Jyrki Keinänen*, jäsen
apulaispääsihteeri *Tuula Paalimäki*, jäsen
toimitusjohtaja *Timo Myllys*, jäsen
ylitarkastaja *Teppo Lehtinen*, sihteeri
johtaja *Ensio Hakkarainen*, sihteeri
yli-insinööri *Mikko Ojajärvi*, sihteeri
professori *Ralf Lindberg*, asiantuntija
tutkimuspäällikkö *Pekka Pajakkala*, asiantuntija
tutkimuspäällikkö *Rauno Sairinen*, asiantuntija

Poissa: rakennusneuvos *Juhani Tervala*, varapuheenjohtaja
teollisuusneuvos *Seppo Ahvenainen*, jäsen
rakennuttajainsinööri *Hannu Huhtala*, jäsen
johtaja *Vuokko Korpinen*, jäsen
kehittämisjohtaja *Markku Tahvanainen*, jäsen
puheenjohtaja *Klaus Pelkonen*, jäsen
puheenjohtaja *Pekka Hynönen*, jäsen
hintapäällikkö *Merja Laitinen*, jäsen

1. Kokouksen avaus

Seurantaryhmän puheenjohtaja, kehittämisjohtaja *Helena Säteri*, toivotti läsnäolijat tervetulleiksi ja avasi kansallisen rakennuspoliittisen ohjelman seurantaryhmän 3. kokouksen.

2. Esityslista

Hyväksyttiin kokouskutsun yhteydessä osallistujille lähetetty esityslista.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja. Puheenjohtaja kertoi, että pöytäkirjassa mainitun Suomen Akatemian ICT ohjelman nimi on muuttunut KITARAksi ja että ympäristöministeriö on asettanut työryhmän puurakentamisen edistämishjelman laatimiseksi vuosille 2004-2010. Ohjelman, PUUBO, toteutusvaiheessa työryhmä vastaa ohjelman seurannasta.

4. Jaostyöskentely ja infrafoorumi –tilannekatsaus ja työn jatkaminen

Yli-insinööri *Mikko Ojajärvi* esitteli lyhyesti vuonna 2003 perustetun infrafoorumin (liikenneväyläneuvottelukunta) tilanteen, liite 1. Vuonna 2004 infrafoorumi laatii esiselvityksen INFRA 2010 -ohjelmaksi, jonka tavoitteena on TEKESin infrateknologiaohjelmaan (päättyy 2005) mahdollisimman hyvin liittyen nostaa infrarakentamisen ja -kunnossapidon laatua ja tuottavuutta infran käyttäjien, omistajien sekä tuottajien hyödyksi. Keinoina ovat uudistettavat toimintaprosessit, niihin soveltuvien tiedonhallintamenettelyiden sekä niitä tukevan osaamisen, lainsäädännön ja ohjeistuksen kehittäminen. Varsinainen Infra 2010 -kehittämisohjelma kestäisi toteutuessaan muutamaa vuotta ja maksaisi arviolta 10-15 milj. euroa. Infrafoorumi laatii vuonna 2004 myös ehdotuksen infrapolitiiseksi ohjelmaksi.

Hallitusneuvos *Klaus Frösén* kertoi seurantaryhmän alaisten työjaosten työskentelystä. Jaokset ovat keväällä 2004 systemaattisesti käyneet läpi ohjelman linjauksia. Jaostyöskentely on edennyt siten, että väliraportin kirjoittaminen voidaan aloittaa hallinto- ja koordinaatiojaoksessa. Jaostyöskentely jatkuu ainakin vuodenvaihteeseen, jolloin työskentelyn jatkosta voidaan päättää ohjelman väliarvion perusteella.

Laatujaoksen osalta *Frösén* kertoi, että koulutusta ja tutkimusta koskevat linjaukset ovat olleet ensimmäisen vuoden aikana keskeisesti esillä. Jatkossa käynnistetään mm. selvitys siitä, miten nyky-lainsäädäntö riittää rakentamisen vastuiden säätelyssä. Laatufoorumin valmistelu saatetaan loppuun syksyllä 2004. Työvoimajaoksen asioiden osalta *Frösén* kertoi jaoksen puheenjohtaja *Vuokko Korpisen* ollessa estynyt, että jaoksessa käsitellään mm. vierastyövoimakysymyksiä. Opetusministeriön osallistumisesta koulutuskysymyksien käsittelyyn jaoksessa on keskusteltu.

Apulaispääsihteeri *Tuula Paalimäen* mukaan kestävä rakentamisen jaoksessa on kartoitettu linjauksiin liittyviä käynnissä olevia toimenpiteitä sekä selvitetty jaoksen näkemystä asioista, jotka tulisi jatkossa ottaa huomioon ohjelman linjausten ohella.

Toimitusjohtaja *Juhani Reen* esitteli kilpailukykyjaoksen toiminnassa esille nousseet viisi keskeistä tekijää: kilpailun avautuminen, tilaajaosaamisen kehittäminen, yhteistyö ICT-klusterin kanssa, lähialueiden ja Venäjän vienti, kiinteistöliiketoiminnan kehittäminen sekä suhdannetiedon lisääminen kysyntäolosuhteista kausisuhdannekestävyyden parantamiseksi.

Käytiin keskustelua jaostyöskentelystä.

Toimitusjohtaja *Terho Salo* kysyi voitaisiinko selvittää infrarakentamisen kausivaihteluiden merkitystä. *Salon* mukaan hankintamenettelyjä kehittämällä voitaisiin kausivaihtelua pienentää. Yli-insinööri *Mikko Ojajärvi* kertoi, että asia tulee olemaan esillä infrafoorumissa. Puheenjohtaja totesi, että talonrakentamisen suhdannekysymysten käsittelyä kilpailujaoksessa tulee koordinoita infrarakentamista koskevan asian käsittelyn kanssa.

Kilpailukysymyksiin liittyen yliasiamies *Gunnel Adlercreutz* kertoi, että RTS-rakennusfoorumissa 12.4.04 oli ollut esillä suunnittelun kilpailuttaminen. Kilpailuviraston edustaja oli *Adlercreutzin* mukaan tässä yhteydessä tuonut esille, että henkilöpätevyudet ja standardit estävät kilpailua ja että rakentamismääräyskokoelma haittaa kilpailua. Kilpailuasiamies *Liisa Lundelin-Nuortio* kommentoi, että kysymyksessä lienee ollut esitelmöitsijän näkemys asiasta ja että kilpailuviraston näkemyksen mukaan pätevyudet sekä standardisointi ovat tarpeen, mutta eivät saa perusteettomasti estää uusien toimijoiden tuleamista alalle. Yliarkkitehti *Tuulikki Terho* totesi, että vastuullinen tilaaminen julkisilla varoilla vaikeutuu, jos tärkeintä on saada alalle uusia toimijoita.

Yli-insinööri *Mikko Ojajärvi* kysyi onko suunnitteilla, että ppp:tä voitaisiin käyttää kaavoituksessa. Rakennusneuvos *Matti Vatiilo* totesi, että käyttöä voidaan laajentaa kaavoituksen suuntaan. Toimitusjohtaja *Juhani Reen* kertoi, että julkaistavan kyselyn perusteella maankäyttösopimusten ohjeistamista on toivottu kahdeksassa kunnassa ja esitti, että sopimusmenettelyä tulee kehittää kaavoitusta tehostavaksi toimeksi. *Vatiilo* kertoi, että kiinnostus maankäyttösopimusten käyttöön on tonttibarometrin perusteella kasvanut. Johtaja *Ensio Hakkarainen* toi esille esiselvitysvaiheessa olevan Asunto 2010 -ohjelman, jossa osana kaavoitusta käsitellään maankäyttösopimuksia. Apulaispääsihteeri *Tuula Paalimäki* esitti, että rakennusvalvon-

21.6.2004

nan ja kaavoituksen yhteistoimintaa sekä rakennusvalvonnan roolia kaavoituksen valmistelussa tulisi käsitellä tärkeänä asiana hallinto- ja koordinaatiojaoksessa. Puheenjohtaja toivoi, että käynnissä olevista asiaan liittyvistä toimista laadittaisiin kaavoitusjaoksessa kooste ja että myös hallinto- ja koordinaatiojaoksessa käsiteltäisiin rakennusvalvonnan ja kaavoituksen yhteistoimintaa.

Klaus Frösén kertoi työjaoksessa tulleen esille, että työvoimaviranomaisten aikuis-koulutus ei ole ollut tyydyttävää. Toimitusjohtaja *Terho Salo* totesi, että työvoimaviranomaisten toimien osalta on korjattavaa ja toivoi, että työjaos raportoi ko. puutteista selkeästi.

Hallinto- ja koordinaatiojaoksen toiminnan osalta toimitusjohtaja *Terho Salo* toi esille rakentamisen hallintoa koskevan linjauksen käsittelyn. Hallitusneuvos *Klaus Frösén* kertoi, että ko. linjaus tullaan jatkossa käsittelemään jaoksessa.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja toivoi, että jaosten työskentely jatkuu yhtä intensiivisenä. Mahdolliset jaoksissa esille tulevat uudetkin asiat on hyvä kirjata ja viedä tiedoksi hallinto- ja koordinaatiojaokselle.

5. Toimijoiden työskentely ohjelmalinjausten etenemisen osalta sekä jatkotoimenpiteet

Puheenjohtaja kertoi, että ympäristöministeriön osalta seuraava vaihe on eri osastoilla määritettyjen ja määritettävien jatkotoimenpiteiden yhteensovittaminen. Eri toimijoiden osalta todettiin, että kirjallisesti oli asiaan liittyen tullut kaksi esitystä. Puheenjohtaja toivoi, että loput eri toimijoiden kirjalliset esitykset lähetettäisiin sihteerille.

Puheenjohtaja avasi keskustelun eri toimijoiden näkemyksistä.

Toimitusjohtaja *Tarja Takki* kertoi, että LVI-keskusliitossa ensimmäisenä ohjelmavuotena on keskitytty saamaan uusia 2. asteen opiskelijoita alalle. Tässä on onnistuttu siten, että hakijamäärä on kaksinkertaistunut. Seuraavaksi painopiste on ammatti- ja tiedekorkeakouluissa. Toisena asiana on ollut osa-alueen nimikkeistön uusiminen tavoitteena mahdollistaa isompien kokonaisuuksien kilpailuttaminen, jotta vastuu ja sitä kautta laatu pysyvät yksissä käsissä. Toisena ohjelmavuotena liitto on mukana perustamassa talotekniikan korkeakouluopetuksen neuvottelukuntaa sekä laatii yhdessä Urakoitsijaliiton kanssa ohjeiston urakoitsijan valinnasta.

Toimitusjohtaja *Jyrki Keinänen* kertoi, Rakennusinsinöörien liiton RIL ry:n keskeiset ensimmäisen ohjelmavuoden toimet ovat liittyneet rakentamisen laadun ja tuotavuuden kehittämiseen liiton olessa mukana mm. pätevyysasioiden ja tutkimusympäristön kehittämisessä. Toisena vuotena RIL in toiminta keskittyy samoihin teemoihin mm. osallistumalla ICT:n hyödyntämistä edistäviin toimiin, kuten lahjoitusprofessuurin muodostamiseen Tampereen teknillisessä yliopistossa.

Toimitusjohtaja *Juhani Reen* kertoi, Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry:n painottaneen ohjelman ensimmäisenä vuotena kiinteistörahastoja koskevan lainsäädännöllisen perustan aikaansaamista olemalla yhteydessä valtionvarainministeriöön. Toisena asiana on ollut rakennusten elinkaaren aikaisten toimintojen tiedonhallintajärjestelmien yhteensopivuuden kehittäminen (eProm-hanke). Toisena vuotena keskeisiä asioita ovat lisäksi NEO -klusteri ja siihen liittyvä TEKESin ohjelmahanke sekä kaavoitusasiat.

Yliasiamies *Gunnel Adlercreutz* totesi Rakennustietosäätiön toiminnan kokonaisuutena tukevan rakennuspoliittisen ohjelman linjauksia. Keskeisiä asioita ovat laatu, yhteistyö ja kansainvälinen kilpailukyky.

Apulaispääsihteeri *Tuula Paalimäki* kertoi Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn ensimmäisen ohjelmavuoden toimien keskittyneen rakentamisen laatua koskeviin linjauksiin ja kilpailun edistämiseen ja kehittämiseen. SAFA on ollut mukana mm. pätevyyksien toteamismenettelyjen kehittämisessä sekä kehittänyt arkkitehtikilpailujen menettelyjä. Toisena ohjelmavuotena tärkeitä asioita SAFAn kannalta ovat koulutusyhteistyö, pääsuunnittelijan vastuukysymysten tarkastelu sekä täydentävä selvitys liittyen Suomen Akatemian vuonna 2003 toteuttamaan perustustutkimuskyselyyn.

21.6.2004

Toimitusjohtaja *Timo Myllys* toi esille Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry:n kannalta tärkeinä linjauksina pyrkimyksen parempaan laatuun ja parempaan kilpailuun. Suunnitteluun on voitava paneutua riittävästi ja sille on saatava lisää aikaa ottaen huomioon rakennusten elinkaarenaikainen kokonaistaloudellisuus.

Johtava lakimies *Helena Kinnunen* kertoi Suomen Kiinteistöliitto ry:n kannalta keskeisiä asioita olevan Asunto 2010 –ohjelma, korjausrakentamisen työryhmä, kiinteistörahastot lähinnä vuokra-asuntojen kannalta sekä kaavoitusta, maankäytön kehittämisestä ja maankäytösopimuksia koskevat asiat.

Toimitusjohtaja *Terho Salo* viittasi Rakennusteollisuus RT ry:n osalta kokoukselle valmisteltuun paperiin (liite 2) ja totesi tärkeinä asioina RT:n kannalta olevan mm. tutkimus- ja kehitys, rakennusturvallisuusselvitys, työturvallisuus, päästökauppaa koskeva selvitys sekä kaavoitus.

Ylitarkastaja *Jorma Jantunen* maa- ja metsätalousministeriöstä kertoi, että ministeriön tukemaa maatilatalouden rakentamisen määrää on vuosittain noin 4 Mm³ ja rakentamisen arvo on noin 300 M€. Tuotantorakennusten koko on merkittävästi kasvanut viime vuosina, mutta uusien toteutustekniikoiden soveltamisen käyttöönotto on ollut hidasta vaikuttaen rakentamisen laatuun. Maa- ja metsätalousministeriö on ensimmäisenä ohjelmavuotena järjestänyt rakentamisen laatuun liittyen seminaarin betonirakentamisesta. Ministeriö on osallistunut maatalouden puurakentamisen (Woodfocus) ja maatalouden betonirakentamisen (RT ry) oppaiden valmisteluun. Puurakentamiseen liittyen on aloitettu myös koulutusta. Kestävän rakentamisen linjausten kannalta puun käytön edistäminen on tärkeää. Tältä osin asiaa käsitellään mm. PUUBO -ohjelmassa.

Tutkimuspäällikkö *Pekka Pajakkala*, kertoi VTT:n tarjoavan toisena ohjelmavuotena yhteistyömahdollisuuksia edistää teknologia- ja liiketoimintanäkemyksen yhdistämistä kilpailukyvyyn kannalta, toteuttaa klusterin työvoimahanke sekä kausi- ja suhdannevaihteluista koskeva hanke.

Yliarkkitehti *Tuulikki Terho* opetusministeriöstä piti tärkeänä, ettei kilpailuasiat vaikuta lopputuloksen laatua heikentävästi. Tilaajaosaamista tulisi voida kehittää. Tässä ovat apuna mm. oppaat. Lisäksi tulisi kiinnittää huomiota kiinteistönpidon kouluttamiseen.

Kilpailuasianeuvos *Liisa Lundelin-Nuortio* kertoi kilpailuviraston osalta kilpailulainsäädännön uudistuksesta. Uudistukseen liittyen virastossa on laadittu ohjeistusta, mm. kilpailunrajoituslain soveltamiseen liittyviä suuntaviivoja (ks. viraston www-sivut).

Käytyyn keskusteluun liittyen puheenjohtaja totesi, että esille tullut rakennusturvallisuusselvitys asia on ilmennyt ohjelman laatimisen jälkeen siten, ettei asian vakavuutta ole osattu ennakoida. Ohjelma on kuitenkin selvästi tukenut selvitysten käsittelyä, mikä tulee ottaa huomioon väliraportin laadinnassa. Maatilatalouden tuotantorakennusten rakenteellisen turvallisuuden osalta tullaan informoimaan Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK ry:tä yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa.

6. Väliraportin laadinta

Päätettiin, että hallinto- ja koordinaatiojaos käynnistää väliraportin valmistelun. Väliraportin ensimmäinen luonnos esitetään syksyn ensimmäisessä seurantaryhmän kokouksessa. Tavoitteena on esittää väliraportti valtioneuvostolle joulukuussa 2004.

7. Yhteinen raportointi VISIO 2010:n kanssa

Toimitusjohtaja *Juhani Reen* kertoi, että yhteistä raportointia rakennuspoliittisen ohjelman, infrafoorumin ja VISIO 2010 kanssa vuonna 2004 oli käsitelty VISIO 2010:n osalta johtoryhmän kokouksessa 4.5.2004. VTT:ltä oli saatu asiaan liittyen tarjous. VISIO 2010 johtoryhmä oli asian käsittelyssä todennut, että tarjousta ei hyväksytty ja että vuonna 2004 laaditaan klusteriselvitys, jossa yhteistyössä ETLAn kanssa mm. tarkennetaan kiinteistö- ja rakennusklusterin määrittely.

Yli-insinööri *Mikko Ojajärvi* totesi, että yhteistä raportointia tulisi käsitellä liikenne- ja viestintäministeriön osalta infrafoorumissa.

21.6.2004

Puheenjohtaja esitti, että rakennuspoliittisen ohjelman työskentelyyn liitettäisiin osallistuminen VISIO 2010 suunnittelemaan hankkeeseen.

Rakennuspoliittisen ohjelman mittaroinnin jatkotyön osalta puheenjohtaja kertoi, että asiasta on käyty useita keskusteluja eri konsulttien kanssa. Keskustelut tulevat jatkumaan tavoitteena toteuttaa aiheesta workshop.

8. Tiedottaminen

Päätettiin, että erillistä seurantaryhmän tiedotetta ei tässä yhteydessä laadita. Puheenjohtaja esitti, että eri tahot ottaisivat rakennuspoliittisen ohjelman huomioon omassa tiedottamisessaan.

9. Seuraava kokous

Sovittiin, että seuraava kokous järjestetään 8. syyskuuta 2004 alkaen kello 13:00.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja toivotti hyvää kesää ja päätti kokouksen 10:55.

Helena Säteri,

seurantaryhmän puheenjohtaja

Teppo Lehtinen,

seurantaryhmän sihteeri

Liitteet:

Liite 1: Infrafoorumin tilannekatsaus

Liite 2: Kooste seurantaryhmän jäsenten taustaorganisaatioiden toimittamista näkemyksistä liittyen esityslistan kohtaan 5 "Toimijoiden työskentely ohjelmalinjausten etenemisen osalta sekä jatkotoimenpiteet"

Jakelu:

Ympäristöministeri
Kansliapäällikkö
Hallinnollinen ylijohtaja
Ylijohtaja

Jan-Erik Enestam
Sirkka Hautojärvi
Kari Kourilehto
Jouni J. Särkijärvi
Rakennuspoliittisen ohjelman seurantaryhmä
Valtion hankerekisteri, asia YM010:00/2003

Liikenne- ja viestintäministeriö

4.5.2004

Infrafoorumin tilannekatsaus

Valtioneuvosto perusti 13.2.2003 liikenneväyläneuvottelukunnan (infrafoorumin) liikenne- ja viestintäministeriön neuvoa antavaksi elimeksi, jonka tehtävänä on julkisen sektorin ja yksityisen sektorin yhteistyöelimenä

- seurata yleisesti maa- ja vesirakennusala ja tehdä ehdotuksia sen kehittämiseksi,
- ottaa kantaa valtion liikenneväyläomaisuuden ylläpidon ja kehittämisen periaatteisiin, mm. liikenneväylien peruspalvelutasoon ja monivuotisiin liikenneväyläinvestointiohjelmiin,
- olla apuna liikenneinfrastruktuurirakentamisen muutostilojen hallinnassa ja
- ottaa kantaa maa- ja vesirakennusalan tutkimus- ja kehittämistoiminnan tasoon ja suuntaamiseen.

Infrafoorumin puheenjohtajana on LVM:n kansliapäällikkö Juhani Korpela ja jäsenet edustavat, kuntasektoria, TT:tä, maa- ja vesirakennusalan palveluntuottajia, valtiovarainministeriötä, kauppa- ja teollisuusministeriötä, ympäristöministeriötä sekä LVM:n hallinnonalan väylälaitoksia.

Infra 2010 –kehittämishohjelma ja sitä koskeva esiselvitys

Infrafoorumi on käynnistänyt esiselvityksen, jonka tarkoituksena on tarkentaa ja suunnata Infra 2010 –kehittämishohjelmaksi nimetyn hankkeen sisältöä ja tutkimusaiheita. Infra 2010 –kehittämishohjelman avulla pyritään varmistamaan Tekesin Infra –rakentaminen ja palvelut teknologiaohjelman kehittämispanostusten jatkuvuus. Infra 2010 –kehittämishohjelma kohdistuu laajalti infratoimintojen kenttään ja se on koko infra-alan yhteinen kehittämis-, aktiivointi-, viestintä – ja osaamisen siirtopuite. Ohjelman avulla pyritään ohjaamaan alan yhteisiä sekä eri tahojen omia hankkeita kohti yhteistä tavoitetilaa.

Infra 2010 –ohjelman tavoitteet

Infra 2010 –kehittämishohjelman tavoitteena on nostaa infrarakentamisen ja –kunnossapidon laatua ja tuottavuutta infran käyttäjien, omistajien sekä tuottajien hyödyksi. Keinoina ovat uudistettavat toimintaprosessit, niihin soveltuvien tiedonhallintamenettelyiden sekä niitä tukevan osaamisen, lainsäädännön ja ohjeistuksen kehittäminen.

Ohjelman tuloksena

- valmiudet avointen markkinoiden mukaan toimimiseen paranevat
- elinkaaritalous nousee ohjaavaksi tekijäksi
- uuden teknologian mahdollisuuksia hyödynnetään tehokkaasti
- yhtenäisillä tiedonhallintamenettelyillä tuottavuus paranee
- alan osaamistaso ja -kuva parantuvat, ala nousee houkuttelevaksi uramahdollisuudeksi nuorille

Esiselvitys Infra 2010 -kehittämishohjelmasta

Ohjelma käynnistetään osa-alueiden tavoitteiden ja sisällön tarkentamisella sekä tavoiteltavien kehittämishankkeiden määrittelyllä. Samalla määritetään Infra 2010 –kehittämishankkeen suhde käynnissä oleviin hankkeisiin, jotta syntyy yhteisiä tavoitteita edistävä hankekokonaisuus. Tarkentamisvaiheessa määritetään myös ohjelman laajuustavoite ja projektirahoituksen puitteet.

Esiselvityksen tavoitteena on suunnata Infra 2010 –kehittämishankkeen sisältöä. Selvityksessä kartoitetaan infra-alan yritysten kokemat ongelmat liittyen toimintaprosesseihin, niihin soveltuviin tiedonhallintamenettelyihin sekä niitä tukevan osaamiseen, lainsäädäntöön ja ohjeistukseen.

Esiselvitys jakaantuu suunnitellun Infra 2010 –ohjelman mukaisesti neljään osaan, joita kutakin käsittelee oma työryhmä (työryhmien kokoonpano liitteenä):

- toimintaprosessit
- tiedonhallintamenetelmät
- osaaminen
- määräykset ja ohjeistus,

Esiselvitys päättyy 29.10.2004 loppuraportin luovuttamiseen.

Esiselvityksen kustannukset

Vuoden 2004 aikana esiselvitykseen tarvittava 90 000 €:n rahoitus (sisältää RT:een sijoitettavan projektipäällikön palkan sekä tarvittavat alihankinnat) jaetaan seuraavasti:

– LVM:n hallinnonala	30 000 €
– TEKES	30 000 €
– RT	15 000 €
– SML	7 500 €
– Suomen Kuntaliitto	7 500 €

Arvioidut kustannukset ja hyödyt

Tarkentamisvaiheessa määritetään myös ohjelman laajuustavoite ja projektirahoituksen puitteet. Ohjelman laajuusarvio on noin 15 milj. €. Tästä on jo käynnissä oleviin hankekokonaisuuksiin sidottua n. 5 milj. € ja uusiin hankkeisiin kohdistuva osuus on n. 10 milj. €. Lopullisesti rahoitukseen sitoutuminen tapahtuu hankekohtaisesti.

VTT:n Rakennus- ja yhdyskuntatekniikan asiantuntijahaastatteluihin perustuvan arvion mukaan ohjelman hyödyt voivat olla jopa 140 milj. euroa/vuodessa.

Liikenneinfrapoliittinen ohjelma

Infrafoorumi on päättänyt laatia myös vuoden 2004 loppuun mennessä infrapoliittisen ohjelman, jonka sisältöä on tähän mennessä hahmoteltu seuraavasti

1. Taustakatsaus

- nykytilanne
- infraverkot ja liikenteen tilanne niillä

- palvelevuus eri näkökohdista
- alan tilanne
- muu relevantti toimintaympäristö
- infran merkitys jokapäiväiselle liikkumiselle, elinkeinoelämälle ja alueiden kehitykselle
- lähitulevaisuuden kehityssuunnat
-

2. Alan kehittäminen

- hankintamenettelyt
 - kilpailuttaminen
 - hankintatavat: perinteinen, elinkaarimalli, hankintojen koot
- tuottavuuden parantaminen
- T&K
 - Infra 2010 -kehittämishjelma
- muut

3. Infran pidon toteutustavat

- Palvelutuotannon strategiat
 - Rahoituskumppanuudet
 - Valtion/kuntien toiminta palvelutuotannossa

Liite: Työryhmien kokoonpano

Toimintaprosessit, pj. Timo Kohtamäki, Lemcon

- Markku Tervo, TIEH
- Keijo Haavikko, N&N
- Antti Tuomainen, Vihti
- Mikko Leppänen, Ramboll
- Kauko Linna, Lohja-Rudus
- siht. Jani Kemppainen, RT

Tiedonhallintamenetelmät, pj. Jani Saarinen, TIEH

- Heikki Halttula, Viasys
- Pekka Hämäläinen, TEKLA
- Jari Niskanen, Suunnittelukeskus
- Lauri Merikallio, Tieliikelaitos
- Matti Levomäki, RHK
- Matti Ryytänen, TIEH
- Esa Haapa-Aho, Terrasolid
- Matti Holopainen, Kuntaliitto
- Kimmo Kankkunen, BookIT
- Jussi Kanerva, RAKLI
- siht. Jani Kemppainen, RT

Osaaminen, pj. Heikki Jämsä, Asfalttiliitto

- Tapani Karonen, SML
- Matti Hermunen, TIEH
- Pauli Kolisoja, TTY
- Simo Hoikkala, Stadia
- Pirjo Honkaniemi, Kiinteistöalan koulutuskeskus
- Anu Huovinen, Suomen Akatemia
- Markus Rönty, Espoo
- Heikki Kauranen, YIT
- Jyrki Keinänen, RIL
- Maria Neovius, Lemcon
- Eija Likola, JAO
- siht. Jani Kemppainen, RT

Määräykset ja ohjeistus, pj. Jussi Kauppi, Suomen Kuntaliitto

- Mauri Heikkonen, YM
- Kaisa-Leena Välipirtti, LVM
- Petri Kotkansalo, Conect
- Kari Lehtonen, TIEH
- Lea Vettenranta, Rakennustieto
- Kari Ruohonen, RHK
- Kimmo Laukkanen, SML
- siht. Jani Kemppainen, RT

Kooste seurantaryhmän jäsenten taustaorganisaatioiden toimittamista näkemyksistä liittyen esityslistan kohtaan 5 "Toimijoiden työskentely ohjelmalinjausten etenemisen osalta sekä jatkotoimenpiteet"

RAKPON OHJELMALINJAUSTEN ETENEMINEN RT:N KANNALTA

Laatujaos

Laatujaoksen työskentely etenee hyvin. Keskeisiä käsiteltyjä asioita ovat ja painopisteinä jatkossakin tulisi olla:

- alan t&k-toiminnan riittävyys varmistaminen ja suuntaviivoihin vaikuttaminen
- tulevaisuuden osaamistarpeiden linjaus
- rakenteellinen turvallisuus -selvitystyön seuraaminen
- standardisointityön tavoitteiden, organisoinnin ja työn rahoitusperiaatteiden määrittely

Kestävän rakentamisen jaos

Kestävän rakentamisen jaoksen työ on ollut hajanaisempaa ja työtä pitäisikin voimakkaasti fokusoida. Työssä tulisi keskittyä jatkossa:

- jo olemassa olevan mm. t&k-tiedon levittämiseen ja käyttöönottoon niin koulutuksessa kuin käytännön rakentamisessakin
- energiatehokkuuteen liittyvien hyvien käytäntöjen hyödyntämisen lisäämiseen
- ratkaisujen löytämiseen väestörakenteen ikääntymisen kiinteistö- ja rakennuslalle aiheuttamille haasteille

Kilpailukykyjaos

Kilpailukykyjaoksen työskentely on ollut aktiivista ja kaikilla osa-alueilla (kilpailun edistäminen ja kehittäminen, yhteistyömuodot, kiinteistöliiketoiminnan kehittäminen, tiedonhallinta, alan suhdannekestävyys sekä kansainvälistyminen ja vienti) on edetty siten, että tavoitteet, toimenpiteet, arviointi ja ehdotukset on kartoitettu.

Jatkotoimenpiteistä erityisesti RT:n kannalta ovat keskeisiä elinkaarimallien eteenpäinvieminen (RT:n koordinoima Tekes-hanke käynnistynyt) sekä RT:n kv-kilpailukykytutkimuksen tulosten hyödyntäminen. Lisäksi selvitetään SML:n kanssa erityisesti infran kausivaihtelujen tasoittamismahdollisuuksia.

Kaavoitusjaos

Kaavoitusjaos on kartoittanut käynnissä olevat maapoliittiset selvitykset, joita on tehty erityisesti YM:n ja Kuntaliiton toimesta. Lisäksi on luotu yhteys RAKLI-RT-kaavoitusryhmän kanssa tiedonvaihdon ja yhteisten näkemysten selvittämiseksi. RAKLI/RT on laatinut omia selvityksiään, joita on annettu valmistelun pohjaksi (kunnan ja maanomistajan väliset toimivaltasuhteet maankäytön suunnittelussa sekä kysely maankäytösopimuksista).

Jatkotoimenpiteistä erityisen tärkeänä nähdään valitusten käsittelyn nopeuttamista koskeva valmistelutyö, joka on käynnistetty oikeusministeriössä. Myös muutoin kaavoitusprosessin tehostamiseen panostaminen on tärkeä painopiste-alue ja RT yhdessä RAKLIn (ja YM:n kanssa) osallistuu kaupunkisuunnittelun prosessin johtamista ja ohjaamista koskevaan Tekes-hankkeeseen (DECOMB).

Työjaos

Työjaoksen kokouksessa on keskusteltu VTT:n rakennusalan työvoimaa koskevasta ennakointihankkeesta ja opetusministeriön kanssa käytävästä alan koulutusta koskevasta yhteistyöstä. Jaos on tehnyt kyselyn Työvoima- ja elinkeinokeskuksille rakennusalan tilanteesta maakunnissa.

Työjaoksen kokouksessa on keskusteltu VTT:n rakennusalan työvoimaa koskevasta ennakointihankkeesta ja opetusministeriön kanssa käytävästä alan koulutusta koskevasta yhteistyöstä. Jaos on tehnyt kyselyn Työvoima- ja elinkeinokeskuksille rakennusalan tilanteesta maakunnissa.

RT on teettänyt oman pikakyselyn, jonka tuloksena työnvälityksen käyttö yritysten rekrytoinnissa on vähäistä. RT:n jäsenistö kokee työllisyyskoulutuksen tehottomaksi ja työttömien työnhakijoiden joukon epäkurantiksi. Työnvälitystoiminta keskittyy liikaa työttömien sosiaaliturvan turvaamiseen eikä niinkään työvoiman välittämiseen sitä tarvitseville yrityksille. Työttömyyskorvausjärjestelmä ennemminkin pitää työttömän piirissään kuin työntää häntä takaisin työelämään. Tässä suhteessa työttömyyskorvausjärjestelmä on epäonnistunut. Se passivoi työntekijää ja houkuttelee häntä lisäämään pimeätä tuloa korvausten lisäksi, sen sijaan että työtön pyrkisi etsimään pysyvää työtuloa itselleen.

Jaoksessa on käsitelty myös ulkomaiseen työvoimaan liittyviä kysymyksiä, josta on valmistunut RT:n ja Rakennusliiton yhteinen opas.

24.5.2004

KANSALLINEN RAKENNUSPOLIITTINEN OHJELMA

Rakennustietosäätiö RTS:n näkemys seurantatyön painopistealueisiin

1 Parempaan laatuun**Rakennuspoliittisen ohjelman linjaus 4:**

Määritellään yhteistyössä kiinteistö- ja rakennusalan kesken talonrakentamisen ja muun rakentamisen standardisoimistyön tavoitteet sekä sovitaan työn organisoimisesta ja rahoituksesta.

Rakennustietosäätiön toimenpiteet:

- Suunnitteluohjeiden laadinta
- Sisäilmastoluokitustoiminnan jatkaminen ja laajentaminen kattamaan puhdistus- ja hoitoaineet sekä kalusteet
- Infra-RYL –työhön panostetaan. Uusia toimijoita liittyy hankkeeseen, jatkoa suunnitellaan
- Infra-alan yhteinen nimikkeistö valmistuu, ja otetaan käyttöön. Hallinnointi ja kehittämisvastuu siirtyy säätiön toimikunnalle
- RakMK:n jakelu kortistoissa
- RYL-julkaisuja kehitetään
- Julkaistaan laatua edistävää muuta kirjallisuutta

2 Parempaan elinkaari- ja ympäristöosaamiseen**Rakennuspoliittisen ohjelman linjaus 8:**

Elinkaari- ja ympäristöosaamisesta kehitetään rakennus- ja kiinteistöalalle kansallinen ja kansainvälinen kilpailutekijä. Ympäristöajattelu vakiinnutetaan rakennus- ja kiinteistöalan toimintaan laatujärjestelmien kehittämisellä ja laajalla käyttöön ottamisella. Alan toimijoiden tulee ottaa päätöksenteossaan huomioon ympäristövaatimukset. Kiinteistö- ja rakennusalan kehittämisohjelmiin tulee sisällyttää ympäristöä säästävä ja sen tilaa parantava teknologia ja siihen liittyvä liiketoiminta. Yritysten ympäristötehokkuus otetaan huomioon julkisista hankinnoista ja julkisesta rahoituksesta päätettäessä.

Rakennustietosäätiön toimenpiteet:

- Sisäilmastoluokitustoiminnan jatkaminen ja laajentaminen kattamaan puhdistus- ja hoitoaineet sekä kalusteet
- Uudistetun RT-ympäristöselostetoiminnan käynnistäminen ja edelleen kehittäminen
- Asiat mukaan ohjekortteihin

3 Parempaan kilpailuun ja tuottavuuteen**Rakennuspoliittisen ohjelman linjaus 16:**

Tiedonhallintajärjestelmiä kehitetään tavoitteena koko rakentamisen prosessin ja kiinteistönpidon yhtenäinen tiedonhallinta.

Rakennustietosäätiön toimenpiteet:

- Tietopankin edelleen kehittäminen julkaisujen hallintajärjestelmäksi sekä oman että verkottuneen toiminnan perustaksi
- Rakennusalan sähköinen osaamiskeskus
- Tuotetietopalvelun kehittämishankkeen käynnistäminen

Rakennuspoliittisen ohjelman linjaus 18:

Parannetaan edellytyksiä rakennusalan kansainväliselle toiminnalle ja viennille. Tehostetaan yhteistyötä lähialueilla erityisesti Venäjällä. Suomalaisille rakennusalan yrityksille turvataan kilpailukykyiset edellytykset viennin harjoittamiseen. Tämä koskee erityisesti valtioiden välisiä vero- ja investointisuojausopimuksia.

Rakennustietosäätiön toimenpiteet:

- Tietopalveluyhteistyö lähialueilla Pietarin ja Tallinnan rakennuskeskusten välityksellä
- RYL-julkaisut käännetään ja sovitetaan Latvian ja Pietarin oloihin. Työhön osoitetaan julkista rahoitusta.

24.5.2004

4 Asuntojen rakentamiseen asukkaan ehdoin

Rakennuspoliittisen ohjelman linjaus 19:

Asuntomarkkinoiden tulee toimia asukkaiden ehdoilla. Erilaisiin asumistarpeisiin vastataan monipuolisella asuntotarjonnalla. Asuinrakennusten ja yhdyskuntien suunnittelussa ja toteuttamisessa pyritään tietoisesti lähiympäristön viihtyisyyteen. Kansalaisten asumistoiveita ja niiden muuttumista pitkällä aikavälillä selvitetään, ja toteutettujen ratkaisujen kelpoisuutta seurataan.

Rakennustietosäätiön toimenpiteet:

- Kirjojen julkaisu
- Asia huomioidaan ohjetuotannossa
- Valmistellaan yhdyskuntasuunnittelun ja –tekniikan tietotukea, ks. kohta 21
- Osallistuminen hankkeeseen Tulevaisuuden Senioriasuminen, tulosten julkaiseminen

5 Joustavampaan kaavoitukseen ja toimivaan infrastruktuuriin

Rakennuspoliittisen ohjelman linjaus 21:

Kaavoitus- ja lupamenettelyjä kehitetään kaavoituksen ja toteutuksen välisen ajan lyhentämiseksi niihin liittyviä työprosesseja ja selvitystarpeita selkeyttäen. Edistetään asemakaavoituksen ja toteutuksen vuorovaikutusta. Parannetaan kuntien mahdollisuuksia huolehtia kaavoituksesta ja yhdyskuntarakentamisesta.

Rakennustietosäätiön toimenpiteet:

- Julkaistaan kirjallisuutta
- Valmistellaan yhdyskuntasuunnittelun ja –tekniikan tietotuen (”YT-kortisto”) parantamista. Viranomaiset tulevat mukaan tiedolla ja rahoituksella.

Rakennuspoliittisen ohjelman linjaus 22:

Tiestöä, rataverkkoa ja muita väyläpalveluja kehitetään riittävän kapasiteetin ja kunnon varmistamiseksi pitkäjänteisesti koko maassa. Väyläsuunnittelu ja yhdyskuntasuunnittelu sovitetaan yhteen. Kehitetään eri hallinnonalojen sekä väyläpalvelujen toteuttajien ja käyttäjien yhteistyötä perustamalla infrafoorumi. Isot väylähankkeet kootaan monivuotiseksi ohjelmaksi, jonka sisällön ja rahoituksen pääpiirteet päätetään hallituskausittain. Kehitetään yhteistyötä valtion ja kuntien sekä palvelujen tuottajien välillä yhdyskuntien infrastruktuurin ja teknisten palvelujen kehittämiseksi. Julkisten väyläpalvelujen sekä yhdyskuntien teknisten palvelujen tuottamisessa käytetään sopivissa hankkeissa julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyömuotoja.

Rakennustietosäätiön toimenpiteet:

- Infra-RYL –työhön panostetaan aktiivisesti. Uusia toimijoita liittyy hankkeeseen, jatkoa suunnitellaan
- Infra-alan yhteinen nimikkeistö valmistuu, ja otetaan käyttöön

6 Tehokkaampaan hallintoon ja kattavampaan yhteistyöhön

Rakennuspoliittisen ohjelman linjaus 23:

Parannetaan hallinnon toimivuutta ja aloitetaan laaja-alainen yhteistyö alan uudistamiseksi.

Rakennustietosäätiön toimenpiteet:

- Asia on keskeinen aihe RTS:n Rakennusfoorumeissa
- Laaja-alainen yhteistyö on RTS:n toiminnan perusta.
- Säätiön toimikuntalaitosta hyödynnetään entistä enemmän
- ARMI-hanke on koko alan yhteistyön näyte, jota tullaan hyödyntämään sekä kansallisesti että kansainvälisesti.
- Rakennustekniikan keskus aloittaa toimintansa, siitä muokataan osa ARMI-kokonaisuutta.

4.5.2004

KANSALLINEN RAKENNUSPOLIITTINEN OHJELMA

Seurantaryhmän kokous 5.5.2004

Rakennustietosäätiö RTS:n työskentely ohjelmalinjausten etenemisen osalta sekä jatkotoimenpiteet

1 Parempaan laatuun

Ohjelmalinjaukset	Toimenpiteet 2003 RTS ja Rakennustieto Oy ovat vastanneet alla luetteloitujen palvelujen ja tuotteiden julkaisemisesta ja kehittämisestä	RTS:n päätavoitteet 2004 RTS ja Rakennustieto Oy vastaavat alla luetteloitujen palvelujen ja tuotteiden julkaisemisesta ja kehittämisestä.
1. Rakennusalan koulutuksen kehittämisessä otetaan huomioon tutkimukseen johtavan ja työelämään pohjautuvan osaamisen tarjoamat mahdollisuudet ja sovitetaan ne toimivaksi kokonaisuudeksi. Koulutusmäärien ennakointia tulee kehittää valtakunnallisesti ja alueellisesti sekä sopeuttaa alan koulutusmäärät elinkeinoelämän ja julkisen sektorin tarpeisiin. Rakennusalan korkeakoulutuksen opetusohjelmia kehitetään työelämän ja tutkimuksen tarpeet huomioiden vastaamaan käyttäjien, elinkeinoelämän ja kehittyvän teknologian muuttuviin haasteisiin.	Oman koulutustoiminnan käynnistäminen	Koulutustoiminnan edelleen kehittäminen ja laajentaminen
2. Kiinteistö- ja rakennusalan perustutkimusta ja monitieteisyyttä sekä tutkijankoulutusta tulee vahvistaa. Käynnistetään tutkimusohjelmia, joihin sisältyy myös yhdyskuntien infrastruktuurin ja teknisten palvelujen kehittämistä. Yliopistojen tulee kehittää edellytyksiä alan tutkimustoiminnan vahvistamiseksi. Työelämää lähellä olevan tutkimuksen kehittäminen edellyttää, että myös kiinteistö- ja rakennusalan toimijat lisäävät merkittävästi panostustaan tutkimukseen ja kehittämistoimintaan. Julkisen sektorin vastuulle kuuluu alan perustutkimuksen kehittäminen. Tämä edellyttää mm., että määritetään alan perustutkimuksen kannalta keskeisimmät tutkimusalueet ja niiden pohjalta laaditaan ehdotus tutkimusohjelmasta Suomen Akatemialle. Tutkimuksen osalta huomiota tulee kiinnittää myös osaamisen siirtoon ja eri toimijoiden verkottumiseen. Koerakentamista edistetään.	- Omaa tutkimustoimintaa - Alalle perusteilla olevan IT-professuurin tukeminen - Osallistuminen Suomen Akatemian uuden tutkimusohjelman käynnistämistoimenpiteisiin - Rakennustekniikan keskuksen perustaminen ja käynnistäminen	- Oma tutkimustoiminta, suurin panostus on InfraRYLiin - Rakennustekniikan keskuksen edelleen kehittäminen
3. Säännöksissä määriteltyjä pätevyyskriteerejä täsmennetään ja niiden vapaaehtoisia toteamisjärjestelmiä uudistetaan ja yhdenmukaistetaan. Lisätään niiden hyväksikäyttöä rakentamisen ohjauksessa ja valvonnassa. Myös muita vapaaehtoisia henkilöiden ja yritysten pätevyyskriteerejä toteamisjärjestelmiä uudistetaan ja yhdenmukaistetaan.	- Toimijakohtaiset tarkistuslistat - Oma koulutustoiminta	- Tarkistuslistojen edelleen kehittäminen, käyttäjäkunnan laajentaminen - Koulutustoiminnan edelleen kehittäminen ja laajentaminen
4. Määritellään yhteistyössä kiinteistö- ja rakennusalan kesken talonrakentamisen ja muun rakentamisen standardisoinnista tavoitteet sekä sovitaan työn organisoimisesta ja rahoituksesta.	- Suunnitteluohjeet kortistojen ohjetiedostoissa ja kirjoina - Sisäilmaluokitus: Rakennusmateriaalit ja ilmanvaihtotuotteet - Infra-alan yhteinen nimikkeistö ja yhteiset laatuvaatimukset, osin myös	- Suunnitteluohjeiden laadinta - Sisäilmaluokitustoiminnan jatkuminen ja laajentaminen: Puhdistusaineet ja kalusteet - Infra-RYL jatkuu - RakMK:n jakelu kortistoissa

4.5.2004

	- toimivuuspohjaisesti - RakMK:n jakelu kortistoissa - RYL-julkaisut - Laatua edistävä muu kirjallisuus	- RYL-julkaisut - Laatua edistävä muu kirjallisuus
5. Selvitetään vastuuta koskevien säännösten puutteet ja kehittämistarpeet rakentamisen lainsäädännössä.	Säätiöllä rakennusalan sopimukset verkkopalveluna	Säätiöllä rakennusalan sopimukset verkkopalveluna
6. Laaditaan käytännön menettelytapaohjeet työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen sekä viranomaisten yhteistyönä ulkomaisen työvoiman tarpeenmukaisen saatavuuden ja hyväksyttävien käyttöperiaatteiden turvaamiseksi kiinteistö- ja rakennusallalla. Alan yritykset huolehtivat henkilöstön koulutuksesta, työturvallisuudesta, työkyvyn ylläpitämisestä ja työssä viihtymisestä.		
7. Perustetaan kiinteistö- ja rakennusalan yhteinen rakentamisen laatufoorumi.	Laatuasioita käsitellään joka vuosi RTS:n Rakennusfoorumeissa	Laatuasioita käsitellään joka vuosi RTS:n Rakennusfoorumeissa

2 Parempaan elinkaari- ja ympäristöosaamiseen

8. Elinkaari- ja ympäristöosaamisesta kehitetään rakennus- ja kiinteistöalalle kansallinen ja kansainvälinen kilpailutekijä. Ympäristöajattelu vakiinnutetaan rakennus- ja kiinteistöalan toimintaan laatujärjestelmien kehittämisellä ja laajalla käyttöön ottamisella. Alan toimijoiden tulee ottaa päätöksenteossa huomioon ympäristövaatimukset. Kiinteistö- ja rakennusalan kehittämisohjelmiin tulee sisällyttää ympäristöä säästävä ja sen tilaa parantava teknologia ja siihen liittyvä liiketoiminta. Yritysten ympäristötehokkuus otetaan huomioon julkisista hankinnoista ja julkisesta rahoituksesta päätettäessä.	- Sisäilmaluokitus: Rakennusmateriaalit ja ilmanvaihtotuotteet - Ympäristöselosteiden kehittämishanke - Elinkaariohjeet suunnitteluohjeisiin	- Sisäilmaluokitustoiminnan jatkaminen ja laajentaminen: Puhdistusaineet ja kalusteet - Uudistetun ympäristöselostetoiminnan käynnistäminen ja edelleen kehittäminen - Asiat mukaan ohjekortteihin
9. Rakennusten energiatehokkuutta parannetaan koko rakennuskannassa kansallisen ilmastostrategian tavoitteiden mukaisesti. Energiatehokkuuteen kiinnitetään huomiota rakennuslupamenettelyssä sekä uudisrakentamisessa että korjausrakentamisessa.	Suunnitteluohjeitten julkaiseminen	Suunnitteluohjeitten julkaiseminen
10. Rakennetun ympäristön turvallisuutta ja esteettömyyttä parannetaan väestön muuttuvat tarpeet huomioonottaen. Ikääntyneiden omatoimista elämistä tukeva ratkaisuja tulee edistää.	- Suunnitteluohjeitten julkaiseminen - Osallistuminen hankkeeseen Tulevaisuuden Senioriasuminen	- Suunnitteluohjeitten julkaiseminen - Osallistuminen hankkeeseen Tulevaisuuden Senioriasuminen
11. Edistetään uusiutuvien luonnonvarojen käyttöä rakentamisessa ja rakennusten energian käytössä.	Ympäristöselosteiden kehittämishanke	Uudistetun ympäristöselostetoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen
12. Rakennusaineiden ja tuotteiden valinnoissa pyritään lisäämään ympäristöä	www.rakennusluuppi.fi	www.rakennusluuppi.fi

4.5.2004

säästävien raaka-aineiden käyttöä. Rakentamisen jätteet pyritään minimoimaan ja rakentamisen sekä rakennusten purkamisen jätteet käytetään tehokkaammin kierrätykseen ja uusien materiaalien raaka-aineiksi.		
--	--	--

3 Parempaan kilpailuun ja tuottavuuteen

13. Kilpailua rakennusalalla edistetään ja kehitetään. Kilpailussa korostetaan laatua ja kokonaistaloudellista edullisuutta. Julkishallinto käyttää kiinteistö- ja rakennusalalla entistä enemmän hyväkseen kilpailuttamista oman työn sijasta. Tavoitteena on hyödyntää alan osaamista entistä paremmin.	• Julkaistaan ohjeita, kirjoja, lomakkeita	• Julkaistaan ohjeita, kirjoja, lomakkeita
14. Kehitetään ja käytetään hyväksi julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyömuotoja julkisten palvelujen vaatimien tilojen tuottamisessa ja infrastruktuurin rakentamisessa.		
15. Selvitetään kiinteistöliiketoiminnan uusia rahoitus- ja hallintamuotoja.		
16. Tiedonhallintajärjestelmiä kehitetään tavoitteena koko rakentamisen prosessin ja kiinteistönpidon yhtenäinen tiedonhallinta.	• Nykyisen rakentamisen tietopankin edelleen kehittäminen	• Tietopankin edelleen kehittäminen julkaisujen hallintajärjestelmäksi sekä oman että verkottuneen toiminnan perustaksi • Rakennusalan sähköinen osaamiskeskus • Tuotetietopalvelun kehittämishankkeen käynnistäminen
17. Rakentamisen toimialan suhdannekestävyyttä parannetaan yritysten omin ja valtion toimin. Valtio huolehtii osaltaan tarvittavan tiedon tuottamisesta suhdannetilanteesta ja sen kehittymisestä. Julkisen sektorin investointien ja tukien ajoituksessa kiinnitetään edelleen huomiota niiden suhdannevaikutuksiin.		
18. Parannetaan edellytyksiä rakennusalan kansainväliselle toiminnalle ja viennille. Tehostetaan yhteistyötä lähialueilla erityisesti Venäjällä. Suomalaisille rakennusalan yrityksille turvataan kilpailukykyiset edellytykset viennin harjoittamiseen. Tämä koskee erityisesti valtioiden välisiä vero- ja investointisuojaosopimuksia.	• Suomalaisen rakennustavan edistäminen lähialueilla mm. TalotekniikkaRYLin virolainen sovellus ja aloite RYLien kääntämiseksi Venäjälle	• Tietopalveluyhteistyö lähialueilla Pietarin ja Tallinnan rakennuskeskusten välityksellä

4.5.2004

4 Asuntojen rakentamiseen asukkaan ehdoin

19. Asuntomarkkinoiden tulee toimia asukkaiden ehdoilla. Erilaisiin asumistarpeisiin vastataan monipuolisella asuntotarjonnalla. Asuinrakennusten ja yhdyskuntien suunnittelussa ja toteuttamisessa pyritään tietoisesti lähiympäristön viihtyisyyteen. Kansalaisten asumistoiveita ja niiden muuttumista pitkällä aikavälillä selvitetään, ja toteutettujen ratkaisujen kelpoisuutta seurataan.	Asuntojen korjaaminen asukkaiden ehdoin –ohjeet kortistossa	- Kirjojen julkaisu - Asia huomioidaan ohjetuotannossa - Valmistellaan yhdyskuntasuunnittelun ja –tekniikan tietotuen parantamista - Osallistuminen hankkeeseen Tulevaisuuden Senioriasuminen, tulosten julkaiseminen
20. Asumisen ja asuntorakentamisen julkista tukea ohjataan edelleen uustuotantoon kysyntä- ja kasvupaikkakunnilla ja asuntovarallisuuden arvon säilyttävään korjaamiseen. Asukkaiden edellytykset saavuttaa kohtuullinen asumistaso turvataan.		

5 Joustavampaan kaavoitukseen ja toimivaan infrastruktuuriin

21. Kaavoitus- ja lupamenettelyjä kehitetään kaavoituksen ja toteutuksen välisen ajan lyhentämiseksi niihin liittyviä työprosesseja ja selvitystarpeita selkeyttäen. Edistetään asemakaavoituksen ja toteutuksen vuorovaikutusta. Parannetaan kuntien mahdollisuuksia huolehtia kaavoituksesta ja yhdyskuntarakentamisesta.	Julkaistu kirjallisuutta	- Julkaistaan kirjallisuutta - Valmistellaan yhdyskuntasuunnittelun ja –tekniikan tietotuen parantamista
22. Tiestöä, rataverkkoa ja muita väyläpalveluja kehitetään riittävän kapasiteetin ja kunnon varmistamiseksi pitkäjärjestyksellä koko maassa. Väyläsuunnittelu ja yhdyskuntasuunnittelu sovitetaan yhteen. Kehitetään eri hallinnonalojen sekä väyläpalvelujen toteuttajien ja käyttäjien yhteistyötä perustamalla infrafoorumi. Isot väylähankkeet kootaan monivuotiseksi ohjelmaksi, jonka sisällön ja rahoituksen pääpiirteet päätetään hallituskausittain. Kehitetään yhteistyötä valtion ja kuntien sekä palvelujen tuottajien välillä yhdyskuntien infrastruktuurin ja teknisten palvelujen kehittämiseksi. Julkisten väyläpalvelujen sekä yhdyskuntien teknisten palvelujen tuottamisessa käytetään sopivissa hankkeissa julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyömuotoja.	Infra-alan yhteinen luokitusjärjestelmä ja yhteiset laatuvaatimukset, osin myös toimivuuspohjaisesti	- Infra-RYL jatkuu - Infra-alan yhteinen nimikkeistö valmistuu

6 Tehokkaampaan hallintoon ja kattavampaan yhteistyöhön

23. Parannetaan hallinnon toimivuutta ja aloitetaan laaja-alainen yhteistyö alan uudistamiseksi.	Asiaa sivuttu RTS:n Rakennusfoorumeissa	Asiaa käsitellään RTS:n Rakennusfoorumeissa
--	---	---

LVI-Keskusliitto ry.
Ari Luukko
Tarja Takki

5.5.2004

LVI-Keskusliiton toimenpiteet, jotka tähtäävät kansallisen rakennuspoliittisen ohjelman toteutumisen tukemiseen

Ensimmäisen ohjelmavuoden toimenpiteitä

1. LVI-keskusliitto on tukenut toimenpiteitä, jotka tähtäävät uusien 2. asteen opiskelijoiden saamiseen alalle. LVI-keskusliitto on esimerkiksi esiintynyt messuilla ja ollut rakentamassa uutta verkkosivustoa www.lvi-ala.fi

Jatkossa tähtäimenä on saada lisää alan opiskelijoita ammattikorkeakoulu- ja yliopistotasolle.

Liittyy: Rakpol laatujaos, koulutus

2. LVI-keskusliitto on ollut mukana uusimassa alan nimikkeistöä, jossa on korostettu erillisten tuotteiden sijaan järjestelmiä. Uuden nimikkeistön tavoitteena on mahdollistaa isompien kokonaisuuksien kilpailuttaminen, jotta vastuu ja sitä kautta laatu pysyvät yksissä käsissä. Nimikkeistö on valmistumassa.

Liittyy: Rakpol laatujaos, vastuasiat

Toisen ohjelmavuoden toimenpiteitä

1. LVI-keskusliitto on mukana perustamassa talotekniikan korkeakouluopetuksen neuvottelukuntaa, jossa uudistetaan koulutuksen sisältöjä ja parannetaan sekä alan korkeakoulujen ja yliopistojen yhteistoimintaa että koulujen ja yritysten yhteistoimintaa.

Liittyy: Rakpol laatujaos, koulutus, tutkimus

2. LVI-keskusliitto laatii yhdessä Urakoitsijaliiton kanssa ohjeiston urakoitsijan valinnasta. Ohjeistossa painotetaan urakoitsijan laatua ja osaamista.

Liittyy: Rakpol laatujaos

Ohjelmalinjausten toteuttamiseen tähtäävät toimenpiteet I ohjelmavuotena

Linjaus 21

Kaavoitus- ja lupamenettelyjä kehitetään kaavoituksen ja toteutuksen välisen ajan lyhentämiseksi niihin liittyviä työprosesseja ja selvitystarpeita selkeyttäen. Edistetään asemakaavoituksen ja toteutuksen vuorovaikutusta. Parannetaan kuntien mahdollisuuksia huolehtia kaavoituksesta ja yhdyskuntarakentamisesta

Suomen Kuntaliitto on maankäyttö- ja rakennuslain voimaantulosta lähtien seurannut lain toimivuutta kunnissa mm. laajoilla kuntiin kohdistuneilla kyselyillä.

Seurannan tulosten perusteella Kuntaliitto **on tehnyt esityksen oikeusministeriölle** ja pyytänyt, että oikeusministeriö kiinnittäisi vakavaa huomiota kaavavalitusten käsittelyaikojen pidentymiseen ja ryhtyisi toimenpiteisiin hallinto-oikeuksien resurssien lisäämiseksi ja valitusten käsittelyn nopeuttamiseksi.

Lisäksi Kuntaliitto on pyytänyt, että oikeusministeriö ryhtyisi toimenpiteisiin **hallintolainkäyttölainsäädännön muutostarpeen selvittämiseksi koskien jatkovalitusoikeutta ja valituslupajärjestelmää hallintoasioissa**. Suomen Kuntaliitto on lisäksi pyytänyt, että ympäristöministeriö osaltaan tukisi Kuntaliiton tekemiä esityksiä.

Linjaus 13

Kilpailua rakennusalalla edistetään ja kehitetään. Kilpailussa korostetaan laatua ja kokonaistaloudellista edullisuutta. Julkishallinto käyttää kiinteistö- ja rakennusalalla entistä enemmän hyväkseen kilpailuttamista oman työn sijaan. Tavoitteena on hyödyntää alan osaamista entistä paremmin.

Suomen Kuntaliittoon on valmisteltu ja perustettu yhdessä kauppa- ja teollisuusministeriön kanssa **Julkisten hankintojen neuvontakeskus**. Keskus on aloittanut toimintansa 1.1.2004 alkaen. **Neuvontakeskus antaa ilmaista neuvontaa** hankintayksiköille ja yrittäjille liittyen kilpailuttamiseen ja tarjouspyyntöjen laadintaan sekä tarjousten käsittelyyn. Tavoitteena on lisätä tilaajien ja tarjoajien osaamista julkisissa hankinnoissa.

Suomen Kuntaliiton nettisivuille on perustettu ohjeita ja neuvoja sekä oikeustapauksia sisältävät nettisivut **Kilpailu ja hankinta**.

Linjaus 10

Rakennetun ympäristön turvallisuutta ja esteettömyyttä parannetaan väestön muuttuvat tarpeet huomioon ottaen. Ikääntyneiden omatoimista elämistä tukevia ratkaisuja tulee edistää.

Suomen Kuntaliiton toimesta on laadittu opas **Sujuvampi arki ikääntyville**, yhdyskuntien suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito väestön ikääntyessä.

Oppaan näkökulmana on elinympäristön kehittäminen kaikille asukasryhmille sopivaksi erityisasumisen ja -ympäristöjen lisäämisen sijaan. Tavoitteena on herättää eri alojen toimijat huomaamaan omat mahdollisuutensa vaikuttaa ikäihmisille sopivamman ympäristön luomiseen.

Opas tarjoaa tietoa iäkkäille soveltuvan elinympäristön eri osa-alueista ja esimerkkejä pienistä arkea parantavista toimenpiteistä. Työssä tarvitaan niin ympäristön suunnittelijoiden, rakentamisen toteuttajien, ylläpidosta vastaavien kuin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnankin osaamista ja yhteistyötä.

Opas on suunnattu pääasiassa kunnissa toimiville asiantuntijoille ja viranhaltijoille. Se soveltuu myös luottamushenkilöiden ja muiden ikääntyvän väestön elinoloista kiinnostuneiden käyttöön.

Opaskirjan aiheista on laadittu lisäksi **luottamushenkilöille suunnattu tiivis opaslehtinen**.

Päätavoitteet II ohjelmavuoden osalta

5. Joustavampaan kaavoitukseen ja toimivaan infrastruktuuriin

Linjaus 21

Kunnan aktiivinen maapolitiikka riittävän ja laadukkaan rakennusmaan turvaamiseksi sekä kunnallistekniikan rakentamiskustannusten kohdistaminen nykyistä enemmän myös kaavasta merkittävästi hyötyville maanomistajille ovat myös keinoja parantaa kaavan toteuttamisedellytyksiä

Suomen Kuntaliitto on käynnistänyt **maapolitiikan keinojen ohjeistustyön** (Maapolitiikan Opas-internetpalvelu), kuntien, YM:n, MML:n ja Kuntaliiton yhteistyöryhmässä. Työryhmän työskentely on jatkuvaa.

Maapolitiikan markkinointihanke, jossa laaditaan maapolitiikan keinoja ja niiden vaikutuksia esittelevää materiaalia/esitettä kuntien päättäjien käyttöön. Tavoitteena on saada materiaali jakoon syksyllä 2004.

Suomen Kuntaliiton ja YM:n yhteistyönä valmistellaan **tutkimusta maapolitiikan keinojen käytöstä, vaikutuksista ja toimivuudesta**. Samalla pyritään saamaan esille tarpeet nykyisten keinojen kehittämiseksi ja tai mahdollisten uusien välineiden kehittämiseksi. Tavoitteena on hankkeen valmistuminen v. 2005 alkupuolella.

Linjaus 21

Suomen Kuntaliitto ja ympäristöministeriö **ohjeistavat kuntia** niin, että kunnat esittäisivät hallinto-oikeuksille, mitä asemakaavoja kunnan kannalta on pidettävä yhteiskunnallisesti tai asuntotuotannon kannalta merkittävinä. Tämä auttaa hallinto-oikeuksia harkitsemaan valituskaavojen kiireellisyyttä.

Kuntia opastetaan lähettämään hallinto-oikeuden käyttöön jo alkuvaiheessa kaavojen valmistelussa ja hallinnollisessa käsittelyssä syntynyt riittävä aineisto sekä muu tarpeellinen aineisto kaavavalitusten tutkimista ja ratkaisemista varten. Tätä varten on tarpeellista tehdä **tarkistuslista** kuntien käyttöön.

Parempaan laatuun

Linjaus 3, Linjaus 5

Suomen Kuntaliitto on käynnistänyt kuntien omistamien **ns. kriittisten rakennusten turvallisuuden selvittämisen** vuonna 2003 ja työ jatkuu vuonna 2004. Selvitysten tulosten perusteella tehdään johtopäätökset rakentamista koskevien säännösten ja määräysten kehittämistarpeesta **tavoitteena ns. 0-toleranssi** eli rakennusten sortumia ei enää tapahdu johtuen suunnittelu tai rakennusvirheestä.

Linjaus 10

Suomen Kuntaliiton toimenpiteenä on laadittu opas **Sujuvampi arki ikääntyville**, yhdyskuntien suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito väestön ikääntyessä. Opasta on markkinoitu kuntien käyttöön ja sitä on käytetty aihepiirin koulutuksessa hyväksi.

Esteettömyysasioita on nostettu esille Kuntakoulutuksen koulutusohjelmassa erityisesti kursseissa, jotka on suunnattu kaavoittajille, liikennesuunnittelijoille sekä kadunsuunnittelijoille ja -rakentajille.

Linjaus 22

Suomen Kuntaliitto on osallistunut aktiivisesti perustetun **Infrafoorumin** toimintaan ja on mukana **Infra 2010 - tutkimus- ja kehittämisohjelman** valmistelussa.

Vuoden alussa on valmisteltu ja nyt ollaan käynnistämässä hanketta, jonka tarkoituksena on yhdessä kuntien kanssa selvittää **elinkaarimallien** soveltamista kuntien toimitila- ja infrahankkeissa.

Suomen Kuntaliiton mielestä rakennuspoliittisen ohjelman seurantyön ongelmana on, että se pyrkii kattamaan koko asunto-, maankäyttö- ja rakentamisen kentän. Ohjelman seurantatyössä kannattaisi keskittyä vain rakentamiseen ja ohjata rajalliset resurssit sen kehittämiseen.

Suomen Kuntaliitto on toiminut monessa asiassa ohjelman tavoitteita tukien, mutta perusta liiton toiminnalle on ollut **kuntien tarpeista lähtevät ja niitä tukevat toimintalinjaukset**.

SUOMEN KIINTEISTÖLIITON TOIMET RAKENNUSPOLIITTISEN OHJELMAN ALUELTA

Asuntojen rakentamiseen asukkaan ehdoin

Kiinteistö- ja rakennusala on yhteisessä visiossaan linjannut, että vuoteen 2010 mennessä asuntomarkkinoiden on toimittava asukkaiden ehdolla. Asukkaiden ehdolla toimiminen tarkoittaa laadukkaita ja kohtuuhintaisia sekä monimuotoisia asuntoja. Asumisen tulee tukea ihmisten hyvinvointia, työntekoa ja eri ikäryhmien asumista. Asumiseen liittyvät korjaus-, ylläpito- ja muut palvelut ovat monipuolisia ja niiden tarjontaa on riittävästi.

Kiinteistöliitto on käynnistänyt kiinteistöalan toimijoiden kanssa esiselvityksen "Asunto 2010". Esiselvityksessä ja sen perustella mahdollisesti käynnistyvässä kehitysohjelmassa asumista käsitellään laaja-alaisesti asuntosuunnittelusta korjaus-, ylläpito- ja asumispalveluihin.

Parempaan laatuun ja parempaan elinkaari ja ympäristöosaamiseen

Suomen Kiinteistöliitto ja RAKLI ovat perustaneet korjausrakentamisen työryhmän. Työryhmän tavoitteena on mm. nostaa korjausrakentamisen profiilia ja kiinnittää huomiota korjausrakentamisen laatuun, hankintaan liittyvien työkalujen kehittämiseen sekä taloudellisten edellytysten parantamiseen. Työryhmä kokoontuu ensimmäisen kerran 25.5.2004, jolloin se määrittelee tavoitteensa tarkemmin.

Parempaan kilpailuun ja tuottavuuteen

Kiinteistöliitto on pyrkinyt omalla toiminnallaan ja yhteyksillään viranomaisiin ja poliittisiin päättäjiin vaikuttamaan siihen, että kiinteistörahastoihin liittyvät esteet poistettaisiin. Suomi on tällä hetkellä vakaan talouskehityksensä ja Emu-jäsenyytensä vuoksi kiinnostava sijoituskohde, kunhan vain luomme kansainvälisesti kilpailukykyisen kiinteistösijoittamisen vaihtoehdon.

Merkittävimpana ongelmana on selkeästi kiinteistörahastojen verokohtelu.

Joustavampaan kaavoitukseen ja toimivaan infrastruktuuriin

Asunto 2010 –esiselvityksessä haetaan sellaisia kehittämiskohteita lainsäädäntöön, ohjaukseen ja tukimuotoihin, joilla pystytään vaikuttamaan alueiden kehittymiseen kestävästä kehitystä ajatellen. Tuolloin tulee pystyä saamaan aikaan alueita, joilla on hyvä palvelutaso ja monimuotoinen asumisen valikoima ottaen huomioon eri tuloluokat ja ikäryhmät.

Kiinteistöliitto toimii myös RAKLIn kanssa yhteistyössä kaavoituksen työkalujen ja menettelytapojen kehittämisessä.

Jatkotyöskentelyn painopisteet

Rakennuspoliittisen ohjelman toimenpide-ehdotukset ovat olleet hyvin eritasoisia ja osa vieläkin varsin periaatteellisella tasolla. Pidämme tärkeänä, että rakennuspoliittisen ohjelman eri toimenpiteitä tulee selkeästi karsia ja pyrkiä keskittymään muutamiin toimenpiteisiin. Näiden tulee olla sellaisia, joissa on mahdollista löytää konkreettisia eteenpäin viettäviä ajatuksia tai toimenpiteitä. Valituille toimenpiteille tulisi myös uskaltaa laatia aikataulu.

Suomen Kiinteistöliiton kannalta tärkeimpiä asioita ovat:

1. Kiinteistörahastojen verotuksellisten esteiden poistaminen ja verovapaiden osakeyhtiömuotoisten kiinteistörahastojen aikaansaamisen.
2. Kaavoituksen työkalujen kehittäminen maanomistajan ja kunnan tarpeisiin esim. maankäytösopimusten hyödyntäminen.
3. Korjausrakentamisen edellytysten parantaminen (ennakosäästäminen helpottaminen), työkalujen kehittäminen (urakamenettely, laadun arviointi, sopimukset).
4. Asuntoasioiden keskittäminen yhdelle ministerille. Asumisasioiden suuntaaminen myös vapaarahoitteiseen asumiseen.

SUOMEN KIINTEISTÖLIITTO ry

Helena Kinnunen
Johtava lakimies

Rakennuspoliittisen ohjelman seurantaryhmälle

Rakennuspoliittisen ohjelman seurantaryhmän kokouksessa 5.5.2004 toivottiin ohjelmaan osallistuvilta tahoilta selvitystä ohjelman alla toteutetuista ja suunnitelluista olevista hankkeista.

RIL on ottanut huomioon ohjelman sisällön kaikessa toiminnassaan. Alla on listaus muutamista keskeisistä hankkeista ja toimenpiteistä, jotka voidaan lukea Rakennuspoliittisen ohjelman sateenvarjon alla toteutetuiksi.

Toteutunut

- FISE Oy:n perustaminen (yhdessä kymmenen muun järjestön kanssa)
- Esitys Suomen Akatemialle rakennusalan perustutkimusohjelman käynnistämisestä, osallistuminen Akatemian rakennusyhteistyöryhmän työhön ja asiaan liittyvän huippuseminaarin järjestäminen
- Apurahojen myöntäminen kuuteen väitöskirjatyöhön
- Varojen keräys teollisuudelta IT-lahjoitusprofessuuria varten
- Rakennustekniikan keskuksen tukeminen
- Korkeakouluneuvottelukunnan johtaminen (elinkeinoelämän ja korkeakoulujen yhteistoimintafoorumi)
- "suunnittelun arvostus" –projektin läpivienti 2003
- Viro-yhteistyö rakennusalan asiantuntijoiden täydennyskoulutuksessa
- Osaajatarpeen selvitysprojektin toteuttaminen
- Pikkuinsinööriprojektin konseptointi ja läpivienti nuorten saamiseksi alalle
- Rakenneturvallisuusryhmässä toimiminen
- Hyvän rakennustavan ohjeistaminen (normien julkaiseminen)
- RAPOLista ja sen tuloksista tiedottaminen omissa lehdissä, sähköisessä uutiskatsauksessa ja verkkopalvelussa

Yllä mainittujen lisäksi suunnitelmissa tulevaisuudessa

- ICT-käsikirjan tekeminen (käsi- ja oppikirja)
- "Suunnittelun rooli rakennusprosessissa" –projekti 2004 (jatkoa "suunnittelun arvostus" –projektille)
- Puurakentamisen tukeminen järjestämällä kansainvälinen konferenssi World Conference of Timber Engineering 14.-17.6.2004
- Pätevyyslautakuntien sihteerijärjestönä toimiminen
- Venäjä-yhteistyö asiantuntijoiden täydennyskoulutuksessa ja julkaisutoiminnassa
- Suomen Akatemian työn tukeminen markkinoimalla KITARA –ohjelmaa ja ehdotetun korkeakouluneuvottelukunnan työhön osallistuminen
- Yhteisen strategian luominen rakennus- ja kiinteistöalalle nuorten saamiseksi alalle (yhdessä 17 muun järjestön kanssa)

14.5.2004 Jyrki Keinänen

ASRA:n työskentely rakennuspoliittisen ohjelman laatu-, elinkaari- ja ympäristölinjausten osalta sekä jatkotoimenpiteet

Parempaan laatuun

(Kohta 2.)

ASRA on yhteistyössä RakennusteollisuusRT:n kanssa uudistanut vuonna 1999 käyttöön otetut ja vuonna 2001 edelleen kehitetyt asuntotuotannon laadunvarmistusmenettelyt. Teknillisen korkeakoulun rakennustalouden laboratorion avustuksella luotu tilaaja- ja urakoitsijaosapuolten yhteinen laadunvarmistusjärjestelmä täyttää maankäyttö- ja rakennuslain tarkastusasiakirjalle asettamat vaatimukset. ASRA on suositellut jäsenilleen laadunvarmistusjärjestelmän käyttöön ottamista

ASRA on mukana Asunto 2010 kehittämisohjelmassa. Tarkoituksena on, että rakentamisen laatuasiat ovat mukana ohjelman valmisteluvaiheen jälkeen vuonna 2005 käynnistyvässä varsinaisessa noin 6-vuotisessa kehittämisohjelmassa.

ASRA pitää korjausrakentamisen kehittämistä tulevaisuudessa tärkeänä. Asunto 2010 on yksi mahdollisuus kehittää korjausrakentamisen tekniikoita, rahoitusta jne. Myös rakentamisen laatukilpailujen edellytyksiä tulisi parantaa

(Kohta 3.)

ASRA kannattaa säännöksissä määriteltyjen pätevyyksien samoin kuin vapaaehtoisten henkilöiden ja yritysten pätevyyden toteamisjärjestelmien uudistamista ja yhdenmukaistamista.

ASRA edustajia on mukana Rakentamisen laatu RALA ry:n hallituksessa ja arviointilautakunnassa. ASRA pitää tärkeänä, että RALA:n palautejärjestelmän läpinäkyvyyttä lisätään jatkossa

ASRA on ollut mukana valmistelemassa pääsuunnittelijan pätevyyden toteamisjärjestelmää ja on 31.5.2004 allekirjoittanut sopimuksen pätevyyden toteamistoiminnasta. ASRA:n edustaja on mukana pätevyysdet toteavassa asiantuntijalautakunnassa.

ASRA on ollut mukana valmistelemassa sisäilma-asiantuntijoiden henkilsertifiointijärjestelmää ja sen edustaja on mukana johtokunnassa.

(Kohta 5.)

Rakentamisen vastuukysymykset eivät ole kunnossa. ASRA:n mielestä rakennusvirheistä olisi vastattava sen joka on virheen tehnyt. YSE 1998 rajaa urakoitsijan vastuun pääsääntöisesti 24 kuukauden, eivätkä urakoitsijat ole suostuneet rakennuttajien urakkaohjelmissa esittämiin pitempiin vas-

tuuaikoihin. Lisäksi eräissä viimeaikaisissa välimiesoikeuksien ja käräjäoikeuksien päätöksissä on vastoin vakiintunutta käytäntöä katsottu, että pääurakoitsija ei ole vastuussa aliurakoitsijansa virheestä, jolloin vastuu jää tilaajarakennuttajalle (asukkaalle), koska tilaaja ei ole sopimussuhteessa aliurakoitsijaan.

ASRA on ollut mukana laatimassa uutta asuntosuunnittelun tehtäväluetteloa sekä suunnittelusopimuksia, joissa on mm. huomioitu uusi pääsuunnittelijajärjestelmä. Tehtäväluettelo ja suunnittelusopimukset julkaistaan elokuussa 2004.

(Kohta 7.)

ASRA kannattaa selvittelyn alla olevan kiinteistö- ja rakennusalan yhteisen laatufoorumin perustamista.

Parempaan elinkaari ja ympäristöosaamiseen

(Kohta 8.)

ASRA ja eräitä sen jäsenyhteisöjä ovat yhdessä Efektia Oy:n kanssa kehittäneet Ympäristöasioiden hallinta asuinkiinteistöissä (YmpäristöAsKi) toimintatavan, jossa kiinteistönpidossa otetaan kestävä kehityksen periaatteet huomioon. Esimerkiksi Asunto 2010-kehittämishjelma on se foorumi, jossa ympäristöasioita voidaan kiinteistönpidossa jatkossa edelleen kehittää.

(Kohta 9.)

ASRA on 6.11.2002 solminut ympäristö- ja kauppa- ja teollisuusministeriön kanssa asuinkiinteistöalan energiansäästösopimuksen, jonka tarkoituksena on toteuttaa ASRA:n kunnallisten ja yleishyödyllisten jäsenyhteisöjen osalta vuonna 2001 hyväksytyn kansallisen ilmastostrategian sekä energiansäästöohjelman tavoitteita. Sopimuksella on mm. tarkoitus parantaa energiatehokkuutta. ASRA:n kunnallisista ja yleishyödyllisistä vuokratalojäsenistä on nyt noin 65% sopimuksen piirissä ja tavoitteena on nostaa liittyneiden määrä 70%:iin vuoteen 2005 mennessä. Jatkossa on luotava energiansäästösopimusjärjestelmät asunto-osaakeyhtiö- ja omakotitaloille.

Energiatehokkuutta ja energiansäästöä voidaan edistää myös hyvällä yhteistyöllä asukkaiden kanssa. ASRA:n jäsenyhteisöjen omistamissa vuokrataloissa on kehittyneet vuokralaisdemokratiajärjestelmät. Niissä sovelletaan energiaeksperttijärjestelmiä jne. ASRA on ollut mukana laatimassa ”Hyvä vuokratapa” suositusta.

ASRA on vuoden 2004 alkupuolella määritellyt eräitä kiinteistönpidon tunnuslukuja, joita se on suositellut jäsenyhteisöjensä noudatettaviksi. Eräät jäsenyhteisöt ovat lisäksi käynnistäneet laajemman tunnuslukujen selvitystyön. ASRA on lisäksi mukana ympäristöministeriön ns. Kotipolku tunnuslukuprojektissa, jossa ovat mukana myös energiataloudelliset ominaiskulutustunnusluvut.

(Kohta 10.)

ASRA pitää erittäin tärkeänä ympäristön turvallisuuden ja esteettömyyden lisäämistä väestön vanhenemisen johdosta. Asia pitää ottaa huomioon Asunto 2010 kehittämissuunnitelmassa

Muuta

(Kohta 15.)

ASRA pitää tärkeänä arvopaperistetun kiinteistösijoittamisen edellytysten selvittämistä erityisesti asuntorakennuttamisen osalta. Asia on mukana Asunto 2010 kehittämisohjelmassa

(Kohta 19.)

Asuntorakentamisen edellytykset tulevat jatkossa mm. väestörakenteen ja muuttoliikkeen muutosten johdosta muuttumaan. ASRA pitää tärkeänä tulevien asukkaiden toivomusten huomioon ottamista.

Asuntokiinteistö- ja rakennuttajaliitto ASRA ry:n puolesta

Sisko Marjamaa
Hallituksen puheenjohtaja

Timo Heinonen
Toiminnanjohtaja